

Koncepce zahraniční politiky České republiky

1. Východiska koncepce

Koncepce zahraniční politiky České republiky (ČR) představuje základní rámec pro uskutečňování zahraničněpolitických zájmů ČR. Tento dokument navazuje na předchozí koncepci zahraniční politiky z roku 2011 a vychází jak z programového prohlášení Vlády ČR z února 2014, tak i z hloubkového auditu zahraniční politiky, který proběhl na Ministerstvu zahraničních věcí ČR v průběhu roku 2014. Zohledňuje rovněž proměny mezinárodního prostředí, ke kterým od roku 2011 došlo.

2. Globální kontext

Současnou globální politiku charakterizuje několik trendů, které zásadně ovlivňují i působení ČR ve světě a které proto musí vzít Česká republika při formulaci své zahraniční politiky v potaz.

Prvním faktorem je **změna světových mocenských poměrů** a posun k **multipolaritě** světového uspořádání. Ta se projevuje v rovině ekonomické, strategicko-politické i demografické. V důsledku hospodářského růstu rozvíjejících se ekonomik zejména východní, jihovýchodní a jižní Asie se zvyšují nároky globálního Jihu na účast při rozhodování o pravidlech světové ekonomiky a mezinárodního obchodu. V důsledku technologického pokroku dochází ke zvyšování vojenských schopností mnoha států a jejich asertivnějšímu vystupování s ambicí k vymezení sfér vlivu se zásadními strategickými implikacemi. Rostoucí ambice států rovněž vedou k soutěžení o omezené zdroje, ať již se jedná o nerostné suroviny, energetické zdroje či vodu, a spolu s růstem obyvatelstva globálního Jihu zvyšují rizika další degradace životního prostředí. Na druhé straně se množí případy států, které nejsou schopny vykonávat své základní funkce a upadají do násilného chaosu, z něhož klíčí globální teroristické hrozby, organizovaný zločin, humanitární krize i migrační vlny. V důsledku těchto faktorů zároveň roste riziko oslabování současného světového uspořádání, založeného na multilateralismu a mezinárodním právu. K jeho udržení a dalšímu posílení je potřeba usilovat o to, aby se co nejširší okruh států ztotožnil s jeho zásadami a zapojil do tvorby jeho pravidel.

Vedle států jako tradičních aktérů mezinárodních vztahů se zároveň **zvyšuje vliv aktérů nestátních**. Někteří aktéři mohou být pro globální řád přínosem,

jako například nevládní organizace nebo nadnárodní korporace. Ti by měli být zapojeni do rozhodování ve věcech veřejného zájmu, ale zároveň musí být zajištěna jejich dostatečná regulace. Cílem jiných aktérů, například teroristických organizací či sítí organizovaného zločinu, je stávající světový řád zneužít či popřít. Proto je naopak nutno usilovat o jejich marginalizaci a potlačení.

Současný mezinárodní řád rovněž charakterizuje **vysoká míra vzájemné propojenosti**, která zvyšuje pravděpodobnost globálních dopadů lokálních událostí, ať již s negativním či pozitivním účinkem, a snižuje předvídatelnost budoucího vývoje. Vzájemná propojenost zvyšuje nutnost mezinárodní spolupráce i komplexního přístupu. Nejefektivnějším způsobem pro řešení komplexních celosvětových problémů je opět multilateralismus.

3. Východiska české zahraniční politiky

Zahraníční politika České republiky **propojuje domácí a mezinárodní prostředí**. Umožňuje státu i nestátním subjektům působit v zahraničí tak, aby přispěly k prosazování zájmů České republiky i mezinárodního společenství představovaného zejména Organizací spojených národů (OSN), a současně tlumí aktivity, které by tyto zájmy poškozovaly. Přejímá ze zahraničí pozitivní podněty, které mohou přispět k realizaci českých veřejných zájmů v domácím prostředí, a naopak na národní, evropské či globální úrovni čelí hrozbám přicházejícím ze zahraničí. Smyslem zahraniční politiky je rovněž přispívat ke koherenci vnitrostátních politik s mezinárodními závazky ČR. K naplňování zahraničněpolitických cílů mohou kromě ústavních orgánů a orgánů státní správy přispívat i nestátní aktéři, včetně orgánů samosprávy, organizací občanské společnosti, zástupců podnikatelské sféry, akademických a výzkumných institucí, církví a náboženských společností a dalších.

Česká republika je **v globálním kontextu malou, v evropském měřítku středně velkou zemí**. Omezenost lidských a finančních zdrojů vede k nutnosti stanovit omezený počet teritoriálních a obsahových priorit. Rovněž motivuje k aktivnímu působení v **Evropské unii (EU), NATO, OSN, OBSE a dalších multilaterálních strukturách**, které nejen rozšiřují možnosti zahraničněpolitického působení státu, nýbrž také přispívají k jeho bezpečnosti a prosperitě jakož i k udržování liberálně-demokratického ústavního pořádku. Základní rámec pro uskutečňování české zahraniční politiky představuje **Evropská unie**. Způsob zapojení ČR do struktur EU a do jejích politik je vymezen zejména v Koncepti politiky ČR v EU. Zájmem ČR je jednotná a strategicky fungující Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU (SZBP). ČR bude aktivně spoluvytvářet SZBP ve spolupráci s podobně smýšlejícími členskými státy EU. Univerzálním rámcem pro multilaterální působení ČR je členství v **Organizaci spojených národů**. ČR dlouhodobě podporuje úsilí o

reformu směřující k efektivnějšímu fungování OSN, včetně reformy členství v Radě bezpečnosti. Neodmyslitelným východiskem české zahraniční politiky je dále dodržování **mezinárodního práva**.

Česká republika leží ve **střední Evropě**, která je dnes po staletích velmocenských střetů integrována do Evropské unie a z větší části i do NATO. ČR se těší nejlepším vztahům se svými sousedy v historii, které jsou charakterizovány mj. vysokou provázaností mezi státními i nestátními aktéry. Udržování dobrých sousedských vztahů a jejich neustálá kultivace je v bytostném zájmu naší země.

Se svou **otevřenou ekonomikou** se ČR řadí mezi čtyřicet nejbohatších zemí světa. Poměr vývozu k hrubému domácímu produktu činí zhruba osmdesát procent, přičemž zásadní část vývozu směřuje do Evropské unie. Globální potřeby a trendy a především zahraniční poptávka po českém zboží a službách mají proto významný dopad na prosperitu země. ČR usiluje o otevřený a předvídatelný mezinárodní ekonomický řád založený na jasných a spravedlivých pravidlech.

Hodnotové východisko české zahraniční politiky představuje naše příslušnost k euroatlantickému prostoru, jejímž institucionálním výrazem je především naše členství v EU a v NATO. Hodnoty, ze kterých česká zahraniční politika vychází, se plně shodují se zásadami a cíli, které podporuje ve svých vnějších vztazích EU: demokracie, právní stát, univerzálnost a nedělitelnost lidských práv, úcta k lidské důstojnosti, rovnost a solidarita a dodržování zásad Charty OSN a mezinárodního práva. Specificky pak česká zahraniční politika vychází z odkazu českého humanistického myšlení, zejména T. G. Masaryka, z odkazu demokratizačního proudu Pražského jara a Charty 77 i z tradice podpory lidských práv jakožto předpokladu důstojné existence.

4. Cíle a nástroje české zahraniční politiky

Česká zahraniční politika usiluje o **bezpečnost, prosperitu a udržitelný rozvoj, lidskou důstojnost včetně ochrany lidských práv, službu občanům a dobré jméno v zahraničí**. Česká republika nevnímá tyto cíle odděleně, nýbrž naopak jako cíle provázané a vzájemně se podmiňující.

4.1. Bezpečnost

Zahraniční politika přispívá k bezpečnosti ČR, založené na zajištění bezpečnosti jejích obyvatel a ochrany jejich života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku, stejně jako na zajištění bezpečnosti a funkčnosti státních institucí.

Zahraniční politika ČR aktivně usiluje o zajištění a obranu životních zájmů ČR, jimiž jsou zajištění suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti ČR,

stejně tak jako zachování všech náležitostí demokratického právního státu včetně záruky a ochrany základních lidských práv a svobod obyvatel. Rovněž aktivně usiluje o realizaci strategických a dalších významných zájmů ČR, zejména o bezpečnost a stabilitu euroatlantického prostoru, posilování soudržnosti a efektivnosti NATO a EU, přispívá k prevenci a zvládnutí místních a regionálních konfliktů, zajištění funkčních a transparentních režimů kontroly zbrojení, včetně nešíření zbraní hromadného ničení, zajištění energetické, surovinové a potravinové bezpečnosti, k boji s nelegální migrací, k omezování radikalizace a k potírání mezinárodního terorismu a organizovaného zločinu. Způsob zajištění bezpečnosti je vymezen zejména Bezpečnostní strategií ČR.

Pravděpodobnost přímého ohrožení území ČR masivním vojenským útokem je nízká. Bezpečnost a stabilita v hraničních částech Evropy i v oblastech s Evropou sousedících se ovšem celkově snižují. Proto nelze zcela vyloučit přímé ohrožení území našich spojenců a tudíž i ohrožení ČR, neboť naše bezpečnost je v rámci Severoatlantické aliance nedělitelná.

Obecným nástrojem zajištění bezpečnosti ČR je **prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb**. K tomuto cíli využívá Česká republika jak nástroje EU a NATO, tak členství v dalších mezinárodních organizacích, především v OSN a v OBSE, stejně jako bilaterální spolupráce. Česká republika si je vědoma toho, že pro prevenci hrozeb je nutné se především snažit porozumět příčinám jejich vzniku. Úkolem zahraniční politiky je proto prostřednictvím sítě zastupitelských úřadů v součinnosti se zpravodajským systémem ČR vyhodnocovat vývoj v zahraničí, shromažďovat informace o původu bezpečnostních hrozeb, a přispívat k jejich komplexní analýze a k návrhům řešení problémů z nich pramenících.

Hlavním nástrojem pro zajištění bezpečnosti a obrany ČR je systém **kolektivní obrany NATO**, založený na závazku vzájemné obrany, silné transatlantické vazbě, adekvátním příspěvku každého člena k obraně celého společenství a vzájemné solidaritě. Česká republika se zavázala ke zvýšení obranných výdajů do roku 2020 na 1,4% HDP a bude usilovat o přiblížení se k hranici výdajů na obranu ve výši 2% HDP, pokud to umožní dlouhodobá udržitelnost veřejných financí. ČR bude dále rozvíjet své vojenské schopnosti v souladu s obranným plánováním Severoatlantické aliance i v rámci Evropské unie. Bude usilovat o zvyšování úrovně interoperability českých ozbrojených sil se silami spojenců v NATO a EU a posilovat komplementaritu obou organizací při zajišťování obrany a bezpečnosti. Součástí tohoto úsilí je rovněž snaha o převzetí větší odpovědnosti za vlastní bezpečnost ze strany evropských spojenců. Česká republika bude rovněž podporovat politiku otevřených dveří NATO vůči těm státům, které projeví o členství zájem a které splní nezbytné podmínky.

Nástroje pro zajištění strategických a jiných významných bezpečnostních zájmů ČR závisí na povaze těchto zájmů. Významným nástrojem zvládnutí místních a regionálních konfliktů a zmírňování jejich následků je aktivní účast v **misích**

k udržení míru a zvládnutí krizí za našimi hranicemi. Tyto mise jsou realizovány prostřednictvím NATO, Společné bezpečnostní a obranné politiky EU, OBSE, OSN či mnohonárodních koalic, v souladu s ústavními požadavky českého právního řádu i mezinárodním právem. Účast v těchto misích musí být odůvodněná zahraničněpolitickými a bezpečnostními zájmy České republiky a jejích spojenců, stejně jako odpovídat možnostem a schopnostem ČR.

K hlavním oblastem bezpečnostních zájmů České republiky a jejích spojenců patří oblast východní Evropy, západního Balkánu, severní Afriky, Blízkého a Středního východu a Sahelu. Kromě vojenských a civilních operací a misí, jejichž cílem je bezprostřední řešení krizových situací a zmírňování jejich následků, Česká republika spoluvytváří a aktivně prosazuje politiky mezinárodního společenství a Evropské unie, které vedou k dlouhodobé stabilizaci těchto regionů včetně zmírňování migračních tlaků. Jde především o Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU, politiku rozšíření EU, Evropskou politiku sousedství, zahraniční rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc, smluvní vztahy EU se třetími zeměmi a společnou vízovou, azylovou a imigrační politiku EU.

Z hlediska posilování kooperativního přístupu k bezpečnostním otázkám na evropském kontinentu považuje ČR za klíčovou **Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE).**

Důležitým nástrojem ochrany bezpečnostních zájmů je aktivní účast v **mezinárodních kontrolních režimech a v úsilí věnovaném odzbrojení a nešíření zbraní hromadného ničení, vyvíjeném zejména na půdě OSN.** ČR chce rovněž usilovat o zkvalitnění systému mezinárodní kontroly exportu zbraní a položek dvojího užití. Česká republika se bude v rámci OSN i v jiných organizacích zasazovat o rozšíření počtu smluvních stran a řádné plnění příslušných mezinárodněprávních instrumentů, včetně podpory univerzalizace Smlouvy o obchodu se zbraněmi.

ČR rovněž usiluje o diverzifikaci **dobavky strategických surovin**, především zdrojových teritorií a přepravní infrastruktury i o omezení závislosti energetického sektoru na subjektech, zemích či regionech, na nichž je nyní dominantně závislá, tj. zejména na teritoriu východní Evropy. Prosazování zájmů v oblasti energetické a surovinové bezpečnosti pak zahraniční politika realizuje v rámci Evropské unie, mezinárodních organizací, specializovaných agentur i prostřednictvím bilaterálních vztahů, a v souladu se Státní energetickou koncepcí a surovinovou politikou ČR. V rámci Evropské unie pak usiluje zejména o lepší propojenost energetických soustav členských států, o zajištění možnosti reverzních toků, dobudování vnitřního trhu s energiemi a o zvýšení energetické účinnosti.

Česká republika bude na půdě EU, NATO, OSN a dalších organizací podporovat

opatření směřující k potírání **mezinárodního terorismu a organizovaného zločinu**, včetně sjednání nových mezinárodněprávních závazků. Jelikož radikalizace často souvisí s nedůstojnými životními podmínkami, nedílnou součástí tohoto úsilí je snaha o jejich zlepšování v zemích původu teroristických hrozeb, a to formou podpory lidských práv a obchodu, rozvojové spolupráce i humanitární pomoci.

4.2. Prosperita a udržitelný rozvoj

Zahraníční politika přispívá ke zlepšení materiálních podmínek a kvality života českých občanů, což vychází především z otevřenosti české ekonomiky. Širším cílem zahraniční politiky pak je přispívat k růstu globální prosperity vedoucí ke zlepšení celosvětové bezpečnostní situace. To ovšem pouze za předpokladu, že takovýto růst nepovede k prohlubování sociálních a příjmových rozdílů, bude inkluzivní, šetrný k přírodním zdrojům a životnímu prostředí a nepovede k degradaci lidské důstojnosti, a bude tudíž dlouhodobě udržitelný. Zahraniční politika ČR vychází z předpokladu, že právě ekonomický rozvoj globálního Jihu vytváří nové příležitosti pro české subjekty a přispívá tak ke zvyšování naší vlastní prosperity.

Hlavním nástrojem podpory prosperity a udržitelného rozvoje ČR je naše **členství v Evropské unii**, resp. v jejím **vnitřním trhu** a v dalších společných politikách, na nichž integrační proces spočívá, zejména ve **společné obchodní politice**, v **politice soudržnosti**, v **politice ochrany životního prostředí** či v **energeticko-klimatické politice**.

Evropská unie je a zůstane hlavním prostorem pro uskutečňování našich zahraničních ekonomických zájmů. Jádrem evropské integrace zůstává vnitřní trh Evropské unie, spočívající na volném pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu, evropském sociálním modelu, silné ochraně spotřebitele a dalších společných politikách, včetně ochrany pracovněprávních standardů a standardů v oblasti životního prostředí. Česká republika bude podporovat další prohlubování a liberalizaci vnitřního trhu EU jako základního prostředku pro udržení a zvyšování naší konkurenceschopnosti a jeho dobudování především ve službách, v energetice a v digitální oblasti. Politika soudržnosti je výrazem evropské solidarity, k níž se naše zahraniční politika trvale hlásí, umožňuje konvergenci naší ekonomiky s bohatšími evropskými zeměmi, a pomáhá zlepšovat infrastrukturní napojení na transevropské sítě. Neodmyslitelnou součástí jednotného trhu je rovněž **volný pohyb osob** v rámci EU, jehož zachování a posílení představuje pro Českou republiku klíčovou prioritu.

Liberalizace světového obchodu má potenciál zásadně přispět k růstu naší i celosvětové prosperity. Prostřednictvím zapojení do **Společné obchodní politiky EU** bude Česká republika usilovat o posílení mnohostranného obchodního systému a **Světové obchodní organizace (WTO)**, usilujících o

dojednání transparentních a pevných pravidel pro obchod a investice, sdílených co nejširším okruhem států. Tato pravidla ovšem musí být nastavena tak, aby umožnila vyvážený rozvoj vysoce, středně i nízkopříjmových zemí, a musí pomoci nízkopříjmovým zemím se integrovat do světové ekonomiky. K tomu přispívají různé nástroje bilaterální i multilaterální rozvojové spolupráce. ČR bude rovněž podporovat uzavírání dohod o zónách volného obchodu mezi EU a dalšími zeměmi a usilovat o to, aby byly z hlediska naší země výhodné.

Významným nástrojem pro zvyšování prosperity České republiky v globálním kontextu prostřednictvím prosazování ekonomických zájmů ČR v zahraničí je **ekonomická diplomacie**. Ta zahrnuje vytváření podmínek pro rozvoj ekonomických kontaktů nejen v oblasti obchodu se zbožím a službami, ale i v oblasti investic, podporu ekonomické udržitelnosti projektů rozvojové spolupráce, stejně jako podporu rozvoje cestovního ruchu. Zvláštní pozornost bude česká ekonomická diplomacie věnovat teritoriím mimoevropským, která vykazují velký růstový potenciál, ale často skýtají rovněž rizika daná nepředvídatelností politického a ekonomického prostředí, korupcí nebo slabou vymahatelností práva. Ekonomická diplomacie bude pomáhat při navazování kontaktů v zahraničí a vytváření podmínek pro přístup českých subjektů na trhy třetích zemí. Nástroje proexportní podpory představují zejména Klientské centrum pro podnikatele, jednotná síť ČR pro podporu exportu, zahrnující ekonomické činnosti zastupitelských úřadů a zahraničních kanceláří CzechTrade s klíčovou koordinační rolí vedoucích zastupitelských úřadů, stejně jako společný Katalog služeb, usnadňující českým vývozcům orientaci v nabídce služeb státu pro podporu exportu. Dále bude usilovat o rozšíření spolupráce v oblasti obchodu a investic se třetími zeměmi, ať již bilaterální nebo trilaterální ve spolupráci s dalšími partnery, která upevní rámec pro působení českých subjektů na zahraničních trzích.

Důležitým nástrojem přispívajícím k udržitelnému rozvoji je **zahraniční rozvojová spolupráce**, jejíž rámec je vymezen závazky České republiky v rámci Evropské unie, OSN a OECD, reflektovanými rovněž v Koncepti zahraniční rozvojové spolupráce na období 2010-2017 i ve Strategii mnohostranné rozvojové spolupráce na období 2013-2017. Vychází z postavení ČR jako vysokopříjmové země, jejímž zájmem je přispívat ke snižování globálních nerovností. Rozvojová spolupráce ČR bude především přispívat k odstraňování chudoby a budování stabilních společenství v méně rozvinutých částech světa formou udržitelného sociálně-ekonomického rozvoje, a to při respektování rozvojových cílů a potřeb partnerských zemí, zapojených do programového a projektového plánování na úrovni vlád, samospráv i nevládních aktérů. Česká republika bude nadále usilovat o naplňování svých závazků v rámci EU tak, aby se Evropská unie přibližovala kolektivnímu cíli výdajů na zahraniční rozvojovou spolupráci ve výši 0,7 % hrubého národního důchodu, při efektivním vynakládání poskytovaných prostředků. Rovněž bude

usilovat o soulad mezi zahraniční rozvojovou spoluprací a ostatními vládními politikami, které mohou mít dopad na cílové země. V rámci komplexního přístupu hodlá ČR zohlednit v rámci zahraniční rozvojové spolupráce i migrační výzvy, a to v dialogu s partnerskými zeměmi a při programování pomoci. Další specifické výzvy pak představují úsilí o aktivnější zapojení soukromého sektoru do agendy udržitelného rozvoje, stejně jako součinnost veřejného, neziskového a soukromého sektoru.

Česká republika si je vědoma, že úsilí o udržitelný rozvoj musí být úsilím celosvětovým, z toho důvodu je hlavním nástrojem pro jeho dosažení aktivní angažmá v rámci **OSN**. Především se bude ČR aktivně podílet, a to zejména prostřednictvím Evropské unie, na formulaci a následném plnění **cílů udržitelného rozvoje**. Ty navážou na rozvojové cíle tisíciletí a nově vymezí rámec i pro zahraniční rozvojovou spolupráci ČR, jejíž koncepce bude těmto změnám přizpůsobena. Otázka udržitelného rozvoje je bezprostředně spjata s úsilím o **omezení změn klimatu**, které mají i významnou bezpečnostní a lidskou dimenzi. Cílem ČR je dosáhnout celosvětové závazné dohody v rámci konference smluvních stran rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. V souvislosti s tím bude podporovat rozvíjející se země v opatřeních umožňujících splnění přijatých závazků, a tím přispívat k celosvětovému posunu k nízkoemisnímu rozvoji.

4.3. Lidská důstojnost a lidská práva

Dalším základním cílem zahraniční politiky České republiky je podpora celosvětového úsilí o zajištění důstojného života. Vychází přitom z předpokladu, že naplňování lidské důstojnosti je hodnotou samo o sobě, zároveň však přispívá k mezinárodní bezpečnosti, neboť zároveň zabraňuje nebo omezuje vzniku bezpečnostních hrozeb, jako např. regionálních konfliktů, terorismu nebo neregulární migrace, a přispívá k udržitelnému rozvoji.

Základním nástrojem pro zajištění lidské důstojnosti je politika podpory **lidských práv a demokracie**. Česká zahraniční politika vychází z principů univerzality a nedělitelnosti lidských práv, v rámci nichž jsou práva občanská, politická, hospodářská, sociální a kulturní nezbytnou podmínkou pro naplnění důstojné existence, a jejich upírání představuje újmu na lidské důstojnosti a může být zdrojem mezinárodní nestability. V souladu se strategickým rámcem EU k lidským právům a demokracii vychází ČR z principu promítání lidských práv a demokracie do dalších aspektů zahraniční politiky i z nutnosti koherence lidskoprávní politiky zahraniční a vnitrostátní. Předpokládá, že lidská práva a demokracii lze efektivně podporovat v podmínkách vzájemného respektu a dialogu, ovšem nelze na ně rezignovat ani v podmínkách méně příznivých. Tento dialog bude zaměřen jak na závažná porušení lidských práv, tak na pozitivní lidskoprávní témata rezonující v dané společnosti. Nedílnou součástí tohoto úsilí je podpora obráncům lidských práv. Součástí podpory lidských práv

je sdílení českých zkušeností z přechodu k demokracii a udržitelné sociálně-tržní ekonomice s transformujícími se zeměmi a společnostmi, které projeví o sdílení českých zkušeností zájem. Zvýšenou pozornost bude ČR věnovat využití sociálního dialogu k účinnějšímu prosazování hospodářských a sociálních práv.

V multilaterální oblasti se ČR bude nadále zapojovat do práce v Radě OSN pro lidská práva, stejně jako v dalších orgánech OSN, v Radě Evropy, v OBSE a v Mezinárodní organizaci práce (ILO). Podporu lidských práv bude ČR uplatňovat rovněž v rámci Evropské unie a jejích společných pozic k lidskoprávním agendám, stejně jako lidskoprávními konzultacemi napříč regionálními uskupeními v rámci lidskoprávních organizací. V rámci Rady Evropy bude ČR nadále usilovat o zachování dlouhodobé funkčnosti a o další rozvoj kontrolního systému Evropské úmluvy o lidských právech.

Nástrojem podpory lidské důstojnosti je rovněž **zahraniční rozvojová spolupráce**. Podpora demokracie, lidských práv a transformace představuje jednu z jejích sektorových priorit. K naplňování cíle lidské důstojnosti přispívá rozvojová spolupráce i promítnutím tzv. průřezových principů do jejích aktivit: těmi jsou řádná správa věcí veřejných, šetrnost k životnímu prostředí a klimatu a dodržování lidských práv. K naplňování lidské důstojnosti přispívá zejména závazek k eliminaci chudoby a k boji s nerovnostmi, které tvoří nedílnou součást udržitelného rozvoje.

Nebezpečím pro lidskou důstojnost jsou rovněž přírodní či lidmi způsobené katastrofy či ozbrojené konflikty, jejichž počet stoupá i v důsledku změny klimatu, soutěže o surovinové zdroje či nedostatku vody a potravin. Nástrojem k odvracení bezprostředních důsledků těchto katastrof je **humanitární pomoc**, jejímž cílem je zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví, zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí zasažených těmito mimořádnými událostmi nebo asistovat zemím postiženým vleklou humanitární krizí. Česká zahraniční politika bude pokračovat v poskytování humanitární pomoci na základě ročních operačních strategií a ve spolupráci s klíčovými multilaterálními aktéry, zejména OSN, Mezinárodním výborem červeného kříže a Evropskou unií za respektování principů dobrého dárcovství. Zvýšenou pozornost bude věnovat zvyšování odolnosti a naplňování nového globálního rámce pro prevenci katastrof, stejně jako aplikaci mezinárodního humanitárního práva.

Česká zahraniční politika se rovněž zaměří na **podporu zvláště zranitelných a marginalizovaných skupin**, zejména na podporu jejich rovného přístupu k účasti na veřejném životě a na ochranu náboženských menšin. ČR bude rovněž usilovat o celosvětové posílení postavení žen ve společnosti. Ačkoli tato podpora bude zpravidla součástí obecné podpory lidských práv, bude se ČR touto agendou aktivněji profilovat v rámci OSN, neboť ji pokládá za závažný celosvětový problém, který nelze redukovat na otázky lidskoprávní či rozvojové.

ČR se zvláště zaměří na otázky spojené s účastí žen na veřejném životě.

Nedílnou součástí naplňování lidské důstojnosti je podpora mezinárodního trestního soudnictví, především **Mezinárodního trestního soudu**. Česká republika bude podporovat univerzalitu Římského statutu tohoto soudu a usilovat o potrestání pachatelů genocidy, válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a zločinu agrese, a prosazovat kroky mezinárodního společenství vedoucí k vyloučení beztrestnosti za zločiny podle mezinárodního práva.

4.4. Služba občanům

Jedním z důsledků propojenosti současného světa je i daleko větší globální mobilita. Více českých občanů cestuje do zahraničí nebo se tam dlouhodobě či trvale usazuje, stejně jako do České republiky přijíždí více cizinců. Mezinárodní mobilita představuje velkou příležitost z hlediska výměny poznatků a obohacování české společnosti o nové podněty, ale může představovat i nezanedbatelná rizika.

Klíčovým nástrojem zahraniční politiky při realizaci příležitostí a výzev vyplývajících z mezinárodní mobility je **konzulární a vízová služba**. Jejím úkolem je zajišťovat potřebnou pomoc občanům ČR i občanům dalších států Evropské unie při pobytu v zahraničí formou chránění jejich zájmů, poskytování informací či asistencí při řešení problémových situací. Ve vztahu k cizincům pak sehrává klíčovou úlohu při regulaci jejich vstupu či pobytu na našem území, resp. na území Schengenského prostoru. Česká zahraniční politika usiluje o vyvážený přístup, který umožní co největší možné naplňování příležitostí plynoucích z volného pohybu za současné eliminace potenciálních rizik. Zároveň bude usilovat o zkvalitňování výkonu konzulární a vízové služby, zaručující důstojné zacházení českým občanům i žadatelům o víza a posilující pozitivní obraz ČR v zahraničí. K tomu přispívá i napojení zastupitelských úřadů ČR na informační systém eGovernment, který umožňuje rozšiřovat portfolio služeb poskytovaných občanům v zahraničí. Významnou součástí konzulární agendy představují dohody o vzájemném zastupování při vydávání víz, jejichž počet Česká republika neustále rozšiřuje. Úkolem zahraniční politiky je rovněž usilovat o usnadnění vízového styku v případech, kdy na tom má ČR zájem.

4.5. Dobré jméno v zahraničí

Cílem zahraniční politiky je přispívat k pozitivnímu vnímání naší země v rámci mezinárodního společenství. Česká zahraniční politika bude věnovat zvýšenou pozornost otázce **značky (brandingu)** ČR při vědomí, že musí být přizpůsobena cílovému teritoriu a zahrnovat širokou paletu témat: historické a kulturní vazby, průmyslovou tradici, inovační potenciál, transformační zkušenosti, lidský kapitál, vědecké výsledky, sport, turistický potenciál a další.

Podpora dobrého jména České republiky bude dále rozvedena v aktualizované koncepci jednotné prezentace ČR v zahraničí.

Stěžejní místo v podpoře dobrého jména připadá kultuře a zahraniční politika musí tuto skutečnost odpovídajícím způsobem reflektovat. Kultura dává ČR nezaměnitelnou tvář v rámci mezinárodního společenství. Představuje přirozený nástroj k vytváření čitelného obrazu hodnot, k nimž se ČR hlásí. Jazyk, který využívá, je přitom všeobecně srozumitelný a přenosný. Aktivní kulturní politika v zahraničí navíc přispívá k vytváření a posilování vazeb, které dalece přesahují oblast kulturní výměny.

Podpora dobrého jména ČR je realizována různými formami diplomacie: tradiční (politické), ekonomické, veřejné i kulturní. Předpokládá úzkou součinnost orgánů státní správy, specializovaných agentur, krajů, měst či obcí s koordinační úlohou Ministerstva zahraničních věcí. Nástrojem veřejné diplomacie je i síť **Českých center** v zahraničí. Zvyšování povědomí o ČR má rovněž za cíl zvýšení počtu turistů i účastníků mezinárodních kongresů, k čemuž přispívá zejména činnost agentury **CzechTourism**. Zahraniční politika ČR bude usilovat o co největší synergii činností těchto i dalších agentur, jako např. CzechTrade nebo CzechInvest.

Důležitým nástrojem podpory dobrého jména ČR je i **spolupráce s kraji**. Zahraniční politika se přitom bude zaměřovat nejen na spolupráci s tradičními krajanskými komunitami, které vznikly v důsledku emigrace zejména v průběhu 19. a 20. století, nýbrž i na občany ČR, kteří se trvale či dlouhodobě usídlili v zahraničí v důsledku zvýšené mezinárodní mobility v globalizovaném mezinárodním prostředí. Podobně česká zahraniční politika hodlá ve zvýšené míře využít komunitu **cizinců** trvale či dlouhodobě usídlených v ČR, kteří mohou pomoci při šíření dobrého jména ČR v zemích původu.

5. Teritoriální zaměření české zahraniční politiky

5. 1. Euroatlantický prostor

Nejvýznamnější zahraničněpolitické vztahy ČR se uskutečňují uvnitř euroatlantického prostoru, primárně definovaného členstvím v Evropské unii a v NATO, který však také zahrnuje země, které o členství v EU a v NATO usilují či jsou s EU významně propojené. Jedná se o prostor sdílených hodnot, s jehož členy ČR pojí **přátelské vztahy** včetně sdílené bezpečnosti. Zejména uvnitř EU dochází ke smazávání rozdílů mezi domácí a zahraniční politikou a vzájemná závislost je zde vnímána jako příležitost, nikoliv jako hrozba. Působení v rámci EU je pak rozvedeno v Koncepci politiky ČR v EU.

ČR podporuje posilování organizací euroatlantického prostoru, zejména EU a NATO, aktivně prosazuje uzavírání dohod o obchodu a investicích, zejména

dohod s USA a Kanadou, podporuje koordinovaný postup při prosazování společných cílů, řešení společných problémů a při posilování multilaterálního globálního uspořádání. Rovněž rozvíjí co nejintenzivnější bilaterální vztahy se všemi státy prostoru, přičemž zvláštní pozornost věnuje vybraným regionům a rozhodujícím aktérům. Za prioritní regiony ČR považuje střední Evropu, jihovýchodní Evropu a východní Evropu, za rozhodující aktéry mimo tyto regiony považuje Spojené státy americké, Francii a Velkou Británii.

Česká republika pokládá **Spojené státy americké** za hlavního garanta euroatlantické bezpečnosti. S USA bude dále rozvíjet spolupráci v oblasti vědy a výzkumu, obranné, ekonomické i lidskoprávní. Bude podporovat liberalizaci obchodu mezi EU a USA, podmíněnou zachováním evropských sociálních, environmentálních a spotřebitelských standardů včetně standardů v oblasti bezpečnosti potravin, jakož i spolupráci EU a USA v globálních otázkách, jako jsou změna klimatu, mezinárodní ekonomická regulace, naplňování cílů udržitelného rozvoje či boj s mezinárodním terorismem.

S Francií bude Česká republika dále rozvíjet strategické partnerství zaměřené na oblasti hospodářství, energetiky, obrany a bezpečnosti, školství a kultury. Významnou roli připisuje i **Velké Británii**, zvláště v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU a společné obchodní politiky EU.

Střední Evropa

Střední Evropa je sousedským regionem charakterizovaným kulturní blízkostí a intenzivní spoluprací na všech úrovních státu a společnosti, o jejíž prohlubování bude ČR nadále usilovat. Nejdůležitější místo v rámci střední Evropy z hlediska ČR zauímají ostatní státy Visegrádské skupiny, tj. Slovensko, Polsko a Maďarsko, stejně jako Německo a Rakousko coby sousední země.

Ve vztahu ke **Slovensku** bude zahraniční politika ČR, mj. díky úzkým historickým, ekonomickým, politickým i mezilidským vazbám, usilovat o udržení nadstandardního a strategického charakteru vztahů a jejich posílení zejména formou koordinace stanovisek v EU i v dalších mezinárodních organizacích a užší spoluprací v oblasti energetiky, dopravní infrastruktury, obrany, životního prostředí, vzdělávání a kultury. Bude pokračovat v intenzivním mezivládním dialogu, mj. formou společného zasedání vlád.

Spolková republika Německo (SRN) představuje klíčového partnera ČR s ohledem na ekonomickou provázanost obou zemí i na význam této země pro EU, světovou ekonomiku a v rostoucí míře i pro mezinárodní bezpečnost. ČR vede se SRN strategický dialog, který překračuje rámec zahraniční politiky a stává se součástí snah vedoucích k lepším výsledkům ČR v oblasti prosazování zájmů v EU, energetiky, životního prostředí, vnitřní a vnější bezpečnosti, vědy a výzkumu, přeshraniční spolupráce nebo dopravní infrastruktury. ČR bude rovněž nadále podporovat společenský dialog prostřednictvím Česko-

německého fondu budoucnosti. Pozornost bude věnovat rovněž prohloubení spolupráce na úrovni občanské společnosti a spolupráce se sousedními spolkovými zeměmi.

Ve vztahu k **Polsku** bude ČR naplňovat strategické partnerství, jehož výrazem je i společné zasedání vlád, s důrazem na spolupráci v rámci V4 a EU. V bilaterální rovině se zaměří zejména na spolupráci v oblasti bezpečnosti a obranné, energetiky, dopravy včetně dobudování dopravního propojení, kultury a životního prostředí. Na úrovni občanské společnosti bude pokračovat v dialogu prostřednictvím česko-polského fóra.

Ve vztahu k **Rakousku** bude ČR usilovat o budování těsnějších kontaktů a sítě důvěry na úrovni politické, státní správy, samosprávy i občanské společnosti, aby se intenzita relace vyrovnala vztahům s ostatními sousedy. V zahraničněpolitické oblasti pak bude usilovat především o spolupráci v oblasti západního Balkánu a rozvojové spolupráce. **Maďarsko** představuje pro ČR „čestného souseda“ a tomu musí odpovídat i intenzita kontaktů na politické úrovni a spolupráce na různých úrovních společnosti, o jejíž posílení bude zahraniční politika usilovat.

Neodmyslitelnou součástí středoevropské politiky ČR je **regionální spolupráce**. Její základní platformou zůstává **Visegrádská skupina (V4)**. Tento formát bude využíván i pro spolupráci s dalšími geograficky blízkými či věcně spřízněnými státy, se zeměmi západního Balkánu a Východního partnerství, nebo pro diskusi s klíčovými aktéry na mezinárodní scéně, pokud budou mít zájem podílet se na činnosti V4 a bude-li to v zájmu ČR. Hlavním cílem Visegrádu by mělo být budování důvěry mezi státními i nestátními aktéry v rámci skupiny jakož i její vnitřní koheze, zvyšování jejího vlivu v rámci Evropské unie, NATO i dalších mezinárodních organizací a při prosazování sdílených priorit v zahraničněpolitických i dalších sektorových otázkách. Kromě formátu V4 zůstane česká zahraniční politika otevřena dalším formám středoevropské spolupráce, například spolupráci se Slovenskem a Rakouskem v tzv. slavkovském formátu v oblastech společného zájmu, mezi něž patří sousedská spolupráce, energetika, doprava a školství.

Jihovýchodní Evropa

Se zeměmi balkánského poloostrova pojí Českou republiku dlouhodobé politické, hospodářské i kulturní vazby. ČR podporuje integrační úsilí **Srbska**, dalších zemí **západního Balkánu a Turecka** ve vztahu k Evropské unii coby prostředku k zajištění stability, demokratického právního státu a prosperity jihovýchodní Evropy. Podpora na úrovni EU má politický charakter i charakter technický, vyjádřený zejména zprostředkováním českých transformačních zkušeností, zkušeností s přístupovým procesem a úsilím o intenzivnější zapojení českých subjektů do programů předvstupní spolupráce. ČR bude podporovat členství kandidátských zemí pouze za předpokladu, že splní všechny podmínky

členství, zároveň však bude odmítat vytváření dodatečných podmínek v přístupovém procesu. Naopak bude usilovat o řešení bilaterálních problémů členských a kandidátských nebo potenciálních kandidátských zemí EU mimo rámec politiky rozšíření a podporovat reformní proces vedoucí ke splnění požadavků členství.

Ekonomická diplomacie i rozvojová a transformační spolupráce představují významnou složku bilaterálních vztahů se zeměmi regionu. Česká zahraniční politika bude také usilovat o posílení politických kontaktů i rezortní spolupráce mezi českou státní správou a zeměmi jihovýchodní Evropy, které prozatím neodpovídají deklarovanému významu regionu pro českou zahraniční politiku.

Východní Evropa

ČR má z důvodů geografických, historických, ekonomických i strategických obzvláštní zájem na bezpečnosti, stabilitě a prosperitě východní Evropy. Respektuje právo na volbu zahraničněpolitické orientace i integračních preferencí jednotlivých zemí regionu. Ty ovšem nemohou být vynucovány vnějším tlakem a hrubým zasahováním do jejich vnitřních záležitostí. Česká republika rovněž nebude akceptovat narušování svrchovanosti a územní integrity států, které je v rozporu s mezinárodním právem. Ekonomická diplomacie, rozvojová a transformační spolupráce a oblast lidských práv představují hlavní složky bilaterálních vztahů.

Česká republika bude podporovat a utvářet politiku **Východního partnerství** Evropské unie, která musí lépe reflektovat očekávání partnerských zemí a v tomto smyslu mezi nimi diferencovat. Ve vztahu k Ukrajině, Moldavsku a Gruzii se politika Východního partnerství i zahraniční politika ČR zaměří na naplňování asociačních dohod včetně prohloubených a komplexních dohod o volném obchodu a provádění souvisejících reforem, a v závislosti na dosaženém pokroku jim poskytne dodatečné výhody, včetně ekonomických. V těchto zemích bude ČR podporovat občanskou společnost a svobodná média, které jsou důležitými faktory při naplňování cílů asociačních dohod i společenské transformace. V dlouhodobém výhledu ČR podporuje evropskou volbu těchto zemí. S Arménií, Ázerbájdžánem a Běloruskem je třeba využívat bilaterální ekonomické možnosti, vést lidskoprávní dialog a usilovat o udržení multilaterálního formátu Východního partnerství, které umožní zapojení do společných projektů, případně do společného ekonomického prostoru s Evropskou unií. Vztahy s těmito zeměmi by rovněž měly reflektovat alternativní integrační projekty v prostoru východní Evropy (např. Euroasijská unie), pokud směřují k vytvoření inkluzivního ekonomického prostoru a za podmínek respektu k územní celistvosti a svrchovanosti východních partnerů a pravidel Světové obchodní organizace.

5.2. Ostatní teritoria

Česká republika chce se všemi státy udržovat **bezproblémové vztahy**, charakterizované absencí vzájemných hrozeb, hrubého popírání lidských práv, porušování mezinárodněprávních závazků a možností ekonomické výměny. Tam, kde je to možné, hodlá rozvíjet **vztahy partnerské**, které zahrnují politickou spolupráci, případně zvyšují ekonomický potenciál vztahu. Politická spolupráce, ekonomická diplomacie a podpora lidské důstojnosti představují hlavní složky bilaterálních vztahů. Při podpoře ekonomické spolupráce je třeba vyhodnocovat možnost vzniku strategické závislosti a minimalizovat zranitelnost ČR. Zahraniční politika ČR vůči státům mimo EU se pohybuje v rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a dalších politik EU, rovněž využívá jejich nástrojů a snaží se je upůsobit svým zájmům.

Rusko

Ačkoli Rusko v současnosti zásadním způsobem destabilizuje evropskou bezpečnostní architekturu, coby stálý člen Rady bezpečnosti OSN je významným aktérem při řešení mnoha otázek mezinárodního významu a v tomto směru je s ním nutno spolupracovat. Z hlediska potenciálu představuje Rusko pro ČR i pro EU důležitého politického i ekonomického partnera. Česká politika vůči Rusku, včetně míry politických i ekonomických kontaktů, bude záviset na respektu Ruské federace k mezinárodnímu právu a k územní integritě a svrchovanosti jeho sousedů. Česká zahraniční politika bude za současného stavu usilovat o konstruktivní spolupráci s **Ruskou federací** zejména v ekonomické a kulturní oblasti a o co nejširší kontakty s ruskou občanskou společností. Dlouhodobým cílem je překonat současné problémy a dospět k partnerským vztahům.

Blízký východ a severní Afrika

Blízký východ a severní Afrika (MENA) se nacházejí v evropském sousedství a patří ke klíčovým hybatelům mezinárodního dění. Region je charakteristický zvyšující se mírou nestability a nepředvídatelnosti a narůstajícím počtem ozbrojených konfliktů. Důležité faktory vývoje v regionu zahrnují vzestup islamistických hnutí, ať již umírněných či radikálních, sektářské konflikty v Iráku nebo Libanonu, dlouhodobé konflikty v Sýrii a v Libyi, strategické soupeření v oblasti Zálivu a vliv zemí této oblasti na regionální vývoj. Česká republika bude podporovat revizi jižní dimenze **Evropské politiky sousedství**, která umožní větší diferenciaci mezi jednotlivými zeměmi a bude sledovat cílené politiky odpovídající očekáváním nejen jejich vlád, ale i obyvatel.

Významnou bilaterální prioritou české politiky v regionu zůstává **strategické partnerství s Izraelem**, charakterizované společným zasedáním vlád a spoluprací v oblasti vědy a výzkumu, investic, obrany, hospodářství i kultury. Česká republika bude rovněž pokračovat v rozvíjení politických a ekonomických kontaktů s **Palestinskou samosprávou** a v poskytování rozvojové spolupráce s cílem přispět k přípravě palestinské reprezentace na převzetí plné

státnosti.

Česká republika bude nadále podporovat cíle blízkovýchodního mírového procesu, směřujícího k uspořádání ve formě dvou samostatných států. Zároveň bude obě strany upozorňovat na škodlivost kroků tyto cíle podkopávajících.

Česká republika bude rozvíjet ekonomická partnerství zejména s **Izraelem**, se **státy v oblasti Zálivu** a se **státy severní Afriky**. Bude se rovněž podílet na úsilí mezinárodního společenství při hledání diplomatického a politicky udržitelného řešení syrského konfliktu a podporovat akce mezinárodního společenství směřující k potlačení tzv. **Islámského státu** či podobných extremistických skupin, stejně jako podporovat úsilí o aktivní zapojení zemí regionu do řešení těchto problémů. Česká republika podporuje jednání mezinárodního společenství o iránském jaderném programu s cílem dosáhnout minimalizace bezpečnostních rizik v oblasti a v závislosti na jeho výsledku bude usilovat o standardizaci diplomatických vztahů s Íránem.

Asie a Pacifik

Asijsko-pacifická oblast představuje pro ČR především region významných ekonomických příležitostí. Rekrutují se z něj nejen přední mimoevropští obchodní partneři, ale také investoři a partneři v oblasti inovací. Rostoucí ekonomický, politický a bezpečnostní význam z ní činí jeden z klíčových regionů světa.

Čína představuje jednu z největších světových ekonomik a důležitého aktéra při řešení problémů globálního významu. Česká republika bude ve vztahu k Číně usilovat o pravidelný politický dialog, který jí umožní rozvíjet spolupráci v celé řadě oblastí včetně ekonomiky, zdravotnictví, ochrany životního prostředí, vědy a výzkumu, kultury a lidských práv. Hlavní rámec pro dialog s Čínou představuje vedle bilaterálních vztahů strategické partnerství mezi EU a Čínskou lidovou republikou. Příležitost k rozvoji vzájemných ekonomických vztahů spatřuje ČR rovněž ve sjednání investiční dohody mezi EU a Čínou.

Japonsko a **Korejská republika** představují rozvinuté demokratické země, globální lídry v oblasti inovací a významné investory v ČR, se kterými je možné rozvíjet partnerské vztahy na všech úrovních. Zejména strategické partnerství s Korejskou republikou může přispět nejen k dalšímu rozvoji bilaterální spolupráce, ale může se stát odrazovým můstkem pro další české aktivity v regionu. Ve vztahu k Japonsku pak bude ČR usilovat především o uzavření dohod o ekonomické spolupráci a volném obchodu s EU. Zvýšenou pozornost bude česká zahraniční politika věnovat i spolupráci se zeměmi ASEAN, a to v oblasti ekonomické, bezpečnostní i dalších, přičemž může navázat například na nadstandardní spolupráci s Vietnamem. V oblasti **jižní Asie** je dominantním ekonomickým partnerem **Indie**. Významné téma zde ovšem představuje i bezpečnost (Afghánistán), podobně jako ve **Střední Asii** otázky

spojené s energetickou bezpečností.

Subsaharská Afrika

Subsaharská Afrika představuje region přiléhající k zemím evropského sousedství. Zatímco její rozsáhlé nerostné bohatství a vysoká dynamika růstu představují ekonomické příležitosti, její nedostatečně řešené bezpečnostní, ekonomické a sociální problémy se svými důsledky přímo dotýkají států Evropské unie, a to prostřednictvím migračního tlaku, nezákonného obchodu s lidmi, omamnými látkami nebo zbraněmi. Česká republika se bude podílet na multilaterálních stabilizačních aktivitách zejména v rámci EU, ať už se jedná o mise Společné bezpečnostní a obranné politiky či humanitární a rozvojovou pomoc. Za důležitého partnera považuje rovněž Africkou unii, zvláště v podpoře stability a dobrého vládnutí. Bilaterálně se ČR zaměří zejména na vztahy s **Etiopií** jako programovou zemí dvoustranné rozvojové spolupráce, **Jihoafrickou republikou** jako nejvyspělejší ekonomikou a členskou zemí G20 i uskupení BRICS a **Nigérií** jako nejlidnatější africkou zemí s největší ekonomikou, která je zároveň klíčovou z hlediska regionální a potažmo evropské bezpečnosti. Regionu bude rovněž poskytovat bilaterální rozvojovou, transformační a humanitární pomoc.

Latinská Amerika a Karibik

Latinská Amerika a země Karibiku představují oblast geograficky vzdálenou, nicméně dynamicky se rozvíjející a historicky a kulturně blízkou. Oblast se po předchozích obdobích diktatur rovněž těší relativní stabilitě a její význam v celosvětovém kontextu roste – Brazílie, Mexiko a Argentina jsou členy G20, Brazílie a Mexiko strategickými partnery EU, Brazílie navíc členem uskupení BRICS. Zahraniční politika ČR se ve vztahu k regionu soustředí zejména na oblast ekonomické diplomacie a v této oblasti na vztahy s Brazílií a se zeměmi Tichomořské aliance. ČR také usiluje o pokračování jednání o dohodě o volném obchodu EU se zeměmi MERCOSUR a revizi dohody o volném obchodu EU s Mexikem. Ve vztahu ke Kubě bude mít ČR zájem o navázání politického dialogu při současném zachování aktivit na podporu lidských práv. V oblasti politické a bezpečnostní bude ČR usilovat o dialog se zeměmi regionu především prostřednictvím EU a OSN.

6. Provádění koncepce

Tato koncepce představuje východisko pro realizaci zahraniční politiky České republiky v dlouhodobém horizontu, přičemž nejméně po třech letech bude posouzena nutnost její aktualizace či revize. Koncepce je dále prováděna ve střednědobém a krátkodobém horizontu prostřednictvím dalších nástrojů.

Pro jednotlivá průřezová témata či specifické nástroje zahraniční politiky budou

zpracovány dílčí rezortní či vládní koncepce nebo strategie. Podrobnější zadání pro výkon zahraniční politiky obsahují i další koncepční dokumenty vlády ČR, zejména Koncepce politiky ČR v EU, Bezpečnostní strategie ČR, Exportní strategie ČR a další.

Ministerstvo zahraničních věcí rovněž každoročně vypracuje tematické a teritoriální priority zahraniční politiky, které stanoví cíle, kterých má být v následujícím období dosaženo v souladu s touto koncepcí. Tyto priority budou zohledněny při přípravě rozpočtu Ministerstva zahraničních věcí. Součástí ročních priorit zahraniční politiky bude i zhodnocení naplnění priorit za období předešlé.

Tato koncepce je prováděna příslušnými ústavními orgány a orgány státní správy v souladu s jejich pravomocemi vymezenými ústavou a dalšími právními předpisy, přičemž hlavní koordinační úloha při provádění koncepce náleží Ministerstvu zahraničních věcí. Významným aspektem provádění koncepce jsou pravidelná setkání ústavních činitelů ke koordinaci v klíčových zahraničněpolitických otázkách. Nezbytným předpokladem provádění této koncepce je profesionální, kvalifikovaná a efektivní zahraniční služba, o jejíž další rozvoj a stabilizaci bude Česká republika nadále usilovat.